

TALKING STICK ALS LINGUA FRANCA BRUG TUSSEN MANNEN EN VROUWEN WERELDEN

Dirck van Bekkum, klinisch en cultureel antropoloog (moira@ctt.nl)

Sekseverhoudingen, in bredere context gender verhoudingen genoemd, vormen de 'sociale motor' in privé, publieke en maatschappelijke verhoudingen. Op een aantal gebieden spelen man-vrouw verhoudingen, in hun cultuurgebonden vorm, een bepalende rol voor succes of falen in bestendige relaties.

Bijvoorbeeld in de herverdeling van arbeid en zorg, in streven naar gelijke beloning van mannen en vrouwen, in het opheffen van het glazen plafond, in preventie van de gevolgen van scheidingen voor kinderen en in machtsongelijkheid en bij geweld in relaties.

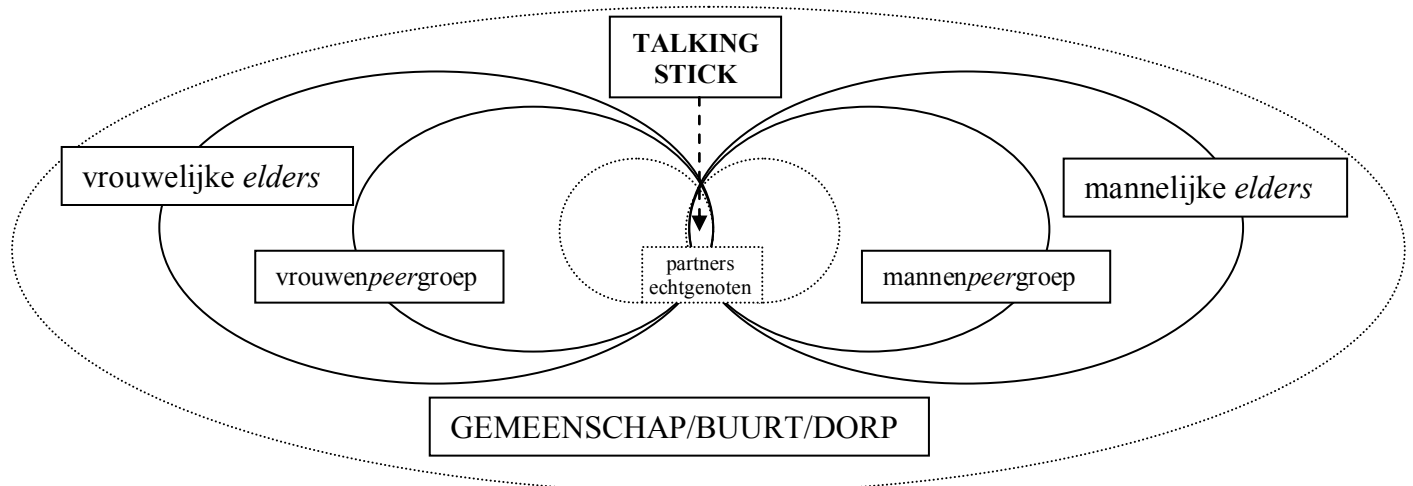
Voor alle samenlevingen is het reguleren van vrouw-man verhoudingen onontbeerlijk om voort te bestaan. Antropologen kijken naar allerlei culturen hoe die deze regulering opzetten en onderhouden. Dat kan ons in Nederland helpen nieuwe oplossingen te bedenken en uit te proberen. Op 9 december 2001 organiseerde de sectie vrouwen (VIP) van Nederlandse Vereniging van Psychiatrie Soesterberg een studiedag van over geweld in relaties. Dirck van Bekkum (klinisch antropoloog) vertelde in zijn bijdrage over multiculturele relaties het volgende verhaal.

Bron foto: <http://www.walkingcroworiginals.com/images/TalkingStick2.jpg>

De traditionele Amerikaanse Cherokee Indianen kennen al eeuwen een gebruik die de verhoudingen van echtelieden in het gender- en seksuele domein harmoniseert. Dit gebruik noemen zij de 'Talking Stick'. Wanneer tussen echtelieden niet regelmatig met liefde gevreeën wordt zonder duidelijke aanwijsbare redenen is er in oorspronkelijke

Cherokee cultuur reden tot bezorgdheid. Bij het huwelijk krijgt elk paar een van een 'Talking Stick'. De 'Praatstok' is een symbool van heilige waarden waaraan niet getornd kan worden omdat het voortbestaan van de gemeenschap ermee is gemoeid. De materiële manifestatie is een tak van 40-50 cm waaraan veren en kralen zijn bevestigd (zie foto). Hij is gemaakt door de medicijnman en heeft een sacrale betekenis. Als de vrouw (of de man) niet kan samen slapen omdat er relationele of persoonlijke problemen zijn pakt zij die van de muur en legt die op bed. Dan volgt een dialoog die zich afspeelt volgens een heilig protocol. Zij zegt wat haar op het hart ligt en hij herhaalt hoe hij begrijpt wat haar op het hart ligt. Zij bevestigt of hij haar heeft begrepen. Zoniet dan doet hij opnieuw een poging om haar zorg te verwoorden totdat er overstemming is. Daarna kan de man reageren vanuit zijn positie en beleving op wat zij inbrengt. Dan is de vrouw weer aan de beurt. Als zij er samen niet uitkomen zijn zij beiden verplicht om in hun gender peergroep het probleem aan de orde te stellen en beiden worden gecoacht om de seksuele band weer vlot te trekken. Zonodig wordt door oudere vrouwen en mannen van de gemeenschap tussen de gender groepen bemiddeld. Het gespreksprotocol is ons niet onbekend. In de moderne samenleving, zelfhulpgroepen en hulpverlening heeft dit protocol de naam van counseling gekregen. De counsellmethode is al eeuwen oud en afkomstig van de Inheemse Volken in beide Amerika's, vaak abusievelijk Indianen genoemd.

De Talking Stick staat voor de buitenwereld, de familie, de gemeenschap die meekijkt in het meest intieme privé domein: man-vrouw seksualiteit. Genderpeergroepen en 'elder' (wijze ouderen) groepen zijn meer geschikt dan families om in echtelijke spanningen te bemiddelen. Zij staan neutraler tegenover dergelijke spanning en leeftijdsgenoten kunnen daarom directer zijn naar elkaar. Relationele ontwrichtingen kunnen snel een zware belasting vormen voor families en gemeenschappen.

Principes van de Talking Stick passen Moira CTT partners toe in hun teamtrainingen en individuele coaching. In een hoofdstuk 'Het Meervoudig Verband' (De eerste sekse, Anja Meulenbelt red.1998) formuleerde Dirck van Bekkum een aanzet voor een cultuurvergelijkend kader tussen man-vrouw werelden. (zie schema [gender complementariteit](#)).

2014 Copyright Moira CTT Dirck van Bekkum. (gebruik voor andere dan privé doeleinden vereist toestemming).